

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83462,Odlanicki-Poczobutt-Michal.html>
2021-12-09, 12:17

Odlanicki-Poczobutt Michał

ODLANICKI-POCZOBUTT Michał (31 III 1910, Poczobutty k. Grodna – 3 X 2004, Kraków), specjalista w zakresie geodezji i planowania przestrzennego. Syn Ignacego i Józefy.

Uczęszczał do gimnazjum klasycznego ojców jezuitów w Wilnie i humanistycznego im. A. Mickiewicza w Grodnie. W 1929 rozpoczął studia na wydz. geodezyjnym PW. Po ich ukończeniu (1934) podjął pracę przy pomiarach gruntów na terenie woj. białostockiego. Ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim (1934–35). Przeniósł się do Krakowa i pracował w Urzędzie Wojewódzkim, a później, jako kierownik działu geodezji, w Biurze Regionalnego Planu Zabudowania Okręgu Krakowskiego (1938–39), gdzie zajmował się problemami planowania przestrzennego na terenach górskich, m.in. z wykorzystaniem zdjęć lotniczych. Pomysł ten przedsiębiorstwo „Fotolot” – działające przy Polskich Liniach Lotniczych – wykorzystało do prac scaleniowych we wsi Zadziele k. Żywca. W 1938 O.-P. uzyskał licencję mierniczego przysięgłego.

W 1939 brał udział w kampanii wrześniowej w VI pułku artylerii Armii „Kraków”. W 1940 założył biuro pomiarowe zatrudniające geodetów. W latach 1941–43 był nauczycielem w Państwowej Szkole Technicznej Górniczo-Hutniczo-Mierniczej w Krakowie, prowadząc zajęcia z geodezji i komasacji gruntów. Zagrożony aresztowaniem zrezygnował z pracy i ukrywał się.

W latach 1945–49 współorganizator, a następnie dyrektor Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Krakowie. Równocześnie prowadził zajęcia na Politechnice Śląskiej, a od XI 1945 na oddziale geodezyjnym wydz. inżynierii wydziałów politechnicznych Akademii Górniczej, gdzie kierował Katedrą Urządzeń Rolniczych, kolejno jako adiunkt, zastępca

profesora (1946) oraz profesor nadzwyczajny (1951). Był współorganizatorem wydz. geodezji górniczej AGH, kierując także Katedrą Geodezji. W 1960 został mianowany profesorem zwyczajnym. W 1954 i 1960–64 był dziekanem wydz. geodezji górniczej i inżynierii środowiska AGH. W 1969–79 był dyrektorem Instytutu Geodezji. Zorganizował Zakład Informatyki Geodezyjno-Kartograficznej, którym kierował (1974–80). W 1952–79 był redaktorem naczelnym Zeszytów Naukowych AGH. Przeszedł na emeryturę w 1980.

Autor ok. 300 opracowań naukowych z zakresu problematyki geodezyjnej i dziedzin pokrewnych, takich jak: planowanie przestrzenne i informatyka geodezyjno-kartograficzna oraz z przetwarzania informacji o terenie, m.in.: *Projekt zastosowania zdjęć fotolotniczych przy pracach związanych z przebudową ustroju rolnego na terenach województw południowych* (1939), *Scalenie rolne jako realizacja programowego zagospodarowania obszaru* (1939), *Geodezja - podręcznik dla studiów inżyniersko-budowlanych* (sześć wydań 1958–96), *Planowanie osiedli wiejskich jako realizacja regionalnych planów zagospodarowania przestrzennego* (1966), *Koncepcja systemu informacji kompleksowej o terenie w procesie planowania przestrzennego* (1978), *Geodetic and Cartographic Problems in Country and Town Planning* (1988), *Nicolaus Copernicus - Geodetist and Cartographer* (współautor, 1991). Współautor 4 patentów.

Współorganizator Komitetu Geodezji PAN, jego wiceprzewodniczący (1952–72) i przewodniczący, od 1990 honorowy. Członek korespondent (1983) i członek rzeczywisty PAN (1989), członek Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN (1963) oraz członek czynny PAU (1989). Honorowy profesor PW, doktor *honoris causa* Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie (1998). Od 1980 działał na rzecz utrwalania więzi z Polakami na Wschodzie. Od 1990 prezes krakowskiego oddziału Tow. Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej.

O.-P. był także prezesem honorowym Polskiego Tow. Miłośników Astronomii, członkiem Tow. Urbanistów Polskich (1938, honorowy 1980), Polskiego Tow. Fotogrametrii i Teledetekcji (1957, honorowy 1992), Polskiego Tow.

Informacji Przestrzennej (1982), Międzynarodowej Asocjacji Geodezji Międzynarodowej Unii Geodezji i Geofizyki (1991), Międzynarodowej Federacji Geodetów (1959–83).

Został odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim (1958), Krzyżem Komandorskim (1969) i Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1990), medalem Za udział w wojnie obronnej 1939 (1986). Otrzymał m.in. Nagrodę Sekretarza Wydziału III PAN, Nagrodę Miasta Krakowa i Nagrodę Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Nazwisko O.-P. umieszczone jest na tablicach: członków honorowych Stow. Wychowanków AGH oraz zasłużonych dla AGH, znajdujących się w gmachu głównym uczelni.

J. Sulima-Samujłło (red.): *Z dziejów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w Latach 1919–1969*, Kraków 1970, s. 342, 625; J. Sulima-Samujłło (red.): *Księga wychowanków i wychowawców Akademii Górniczej w Krakowie (1919–1949)*, Kraków 1979, s. 130; Z. Traczewska-Białkowska: *70 urodziny Profesora Michała Odlanickiego-Poczobutta*, „Przegląd Geologiczny” 1980, s. 328–330; *Współczesne problemy geodezji i kartografii oraz planowania przestrzennego: zeszyt poświęcony Prof. Michałowi Odlanickiemu-Poczobuttowi z okazji 70 rocznicy urodzin*, „Zeszyty Naukowe AGH” 1981, nr 780, Ser. Geodezja, z. 63 (m.in. B. Ney: *Profesor Michał Odlanicki-Poczobutt: charakterystyka dorobku naukowego oraz działalności dydaktyczno-wychowawczej*, s. 7–19); B. Ney, K. Novak: *Profesor Michał Odlanicki-Poczobutt: 80 rocznica urodzin, 55 lat pracy zawodowej i naukowej*, „Geodezja” 1990, z. 107, s. 9–17; B. Ney: *80-lecie urodzin profesora Michała Odlanickiego-Poczobutta*, „Przegląd Geodezyjny” 1990, nr 10, s. 10–13; *Pierwsi Profesorowie Honorowi Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej*, „Przegląd Geodezyjny” 1996, nr 12, s. 28–30; R. Hycner: *Profesor Michał Odlanicki-Poczobutt: wybitny działacz społeczny na rzecz utrwalania więzi pomiędzy Polakami na Wschodzie, a Macierzą w ramach krakowskiej pomocy Polakom w Wilnie, na Wileńszczyźnie i w innych*

regionach Wschodu, „Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH” 1998, nr 52, s. 18–20; A. Lubecki: *Sylwetka profesora zwyczajnego Michała Odlanickiego-Poczobutta doktora honoris causa Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie*, „Przegląd Geodezyjny” 1998, nr 5, s. 29–30; L.W. Baran: *Profesor Michał Odlanicki-Poczobutt Doktorem Honoris Causa Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie*, „Geodezja i Kartografia” 1999, z. 1–2, s. 5–7; J. Waclawik: *Kronika Wydziału Górniczego 1919–1999*, Kraków 1999, s. 11; R. Hycner: *Jubileusz 90-lecia urodzin profesora Michała Odlanickiego-Poczobutta*, „Biuletyn Informacyjny Pracowników AGH” 2000, nr 77, s. 4–6; *Współcześni uczeni polscy. Słownik biograficzny*, red. J. Kapuścik, t. 3, Warszawa 2000, s. 345–346; A.H. Stachowski (red.): *Encyklopedia Krakowa*, Kraków 2000, s. 687; *Prof. dr h.c. Michał Odlanicki-Poczobutt członek rzeczywisty PAN, członek czynny PAU: 90 rocznica urodzin, 65 lat pracy*, Kraków 2000; Z. Niedojadło i inni (red.): *Rys historyczny Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska*, Kraków 2001, s. 9–10.

Andrzej J. Wójcik

[Poprzedni](#)
[Następny](#)